

Toplum ve Hekim Yayın Kurulu'ndan

Geçtiğimiz ay içinde Aydınlık Dergisi'nde ünlü iktisatçı Samir Amin ile yapılan bir söyleşi yayınlandı. Oldukça uzun söyleşinin bir yerinde, Amin Çin'deki son gelişmelerle ilgili olarak; siyasi dinamikleri özetliyordu. Yaklaşık şöyleydi: Çin'de üç siyasi dinamik var. Birincisi, "hemen herşeyi özelleştirelimciler". İkincisi, var olan "-parti ve devlet- kontrollü kapitalistleşmeyi savunanlar". Üçüncüsü ise, "hakiki Maocular" -sosyalistler olarak okunabilir-.

Bu girişin, Toplum ve Hekim'le, hatta Türkiye ile ne ilgisi olduğu sorulabilir. Şöyle bir ilgisi var. Kapitalizmin bir dünya nizamı olmaya iyice yüz tuttuğu dünyamızda, küreselleşmeye nasıl entegre olunacağı tartışmaları, hemen her ülkede benzer bir ayrılmaya yol açmıştır. Tabii ki, Türkiye'de de. Bu tabloda, sosyalistlerin çok fazla etkili olamadığı saptamasını yaparak, sosyalistlerin -önemli bir kısmının- daha çok, birbiriyle kıyasıya kapışan iki kampın ya birinin, ya ötekinin söylemlerinin veya politikalarının payandası olduğunu görüyoruz. "Hemen özelleştirelimciler" in liberal söylemlerinin, "özgürlükçülük" olarak algılanması, ayrıcalıklarının devlet sırtından dağıtılan rantların paylaşımına bağlayanların devletçiliğinin "kamuculuk" ya da "Jakobenizm" olarak algılanması, sosyalistlerin payına düşen seçeneklerdir. Kendi politikasını kuramayanların/yaşama geçiremeyenlerin, "aç tavuk, kendini buğday ambarında görür" sözü misali, başkalarının politikalarında/söylemlerinde olmayana olmuş gibi görmeleridir, yaşanmakta olan. Ve seçenek oluşturma konusundaki zaafiyet devam ettiği sürece, yaşanacak olan da budur.

Şu anda hemen tüm ülkelere dayatılan tek seçenek, dünya kapitalizmine kayıtsız şartsız teslim olmaktır. Bunun anlamı, her ülkede bu yönde değişikliklerin bir an önce yaşama geçirilmesidir. Örneğin; Türkiye'ye biçilen "enerji" konusu ile ilgili misyon nedeniyle, uluslararası enerji tekelinin temsilcisi gibi, oradan oraya kendini parlayan Bakan Ersümer, bu sürece "uygun" davranmaktadır. Merkez Bankası'nı ya da Hazine Müsteşarlığı'nı birer Türkiye'li bürokrat gibi değil de, Dünya Bankası veya IMF'nin bu ülkeye atadığı görevli gibi yönetenlerin, kapitalist işletmelere kapağı hemen atması da bu minvaldendir. Özelleştirme konusunda da farklı gelişmeler yaşanmamaktadır. Bunun yanında, TBMM, sosyal güvenlik, tarım, vergiler, vb. konularda, ekonomide ülkemize biçilen rolün gereği olan "düzeltmelerle" görevlidir. Bu arada, son yirmi yılda yaşananlar sonucu, bakanlığı sadece ihale rantları dağıtmak ve tayinler yapmakla meşgul Sağlık Bakanına ise kuşa dönmüş bütçesinin %90'ını maaşlara harcadığı ve parayla yapabileceği hiçbir iş kalmadığı için, "vardiyalı çalışma" benzeri saçmalıklardan başka seçenek kalmamıştır. Özetle, asıl amaç, Türkiye'nin dünya kapitalizminin koşullarına tam teslimiyeti, bunun dışında ise, işi idare etmektir.

Bu projeye tam bağımlı olanların yanı sıra, projeye özünde itiraz etmeyip, kendi ayrıcalıklarını, tümünü olmasa bile hiç olmasa bir kısmını korumak isteyenler de vardır. Kendilerinin çok güçlü olduğunu göstererek, projenin kendileri ile yürütülmesini talep etmektedirler. Ayrıca, işlerin iyi gitmediği bir ortamda, yıllardır uygulayageldikleri sihirli reçeteleri de hazır; daha fazla baskı ile gündemi değiştirme. Depremle ortaya çıkan rezillikler, bütçenin sadece faiz bütçesine dönüşmesi rezaleti, memur zamlarının dayanılmayacak boyutu, cezaevlerindeki göz göre göre yaşanan katliamları ne gizleyebilecektir? "Bunların ilacı bizde, bizden habersiz bir şey yapamazsınız" mesajı verenler, son gelişmelerle bunu anlatmaktadırlar.

"Kırk katır mı, kırk satır mı?" ikilemi dışında bir yaşam arıyorsak, özelleştirmecilerin "liberalliği" ya da devlet rantının sürmesinden yana olanların sunduklarını reddedip, kendi kaderimizi kendimizin belirlemesi dışında yapacak birşeyimiz yok.

Bu arada, Ahmet Taner Kışlalı faili meçhul bir cinayete gitti. Tüm diğer faili meçhul cinayetler gibi, tetiği çeken kim olursa olsun, bu cinayetin de devlet içinde bir destek olmadan işlenmesinin mümkün olmadığını düşünmüyoruz. Ve üzülmeye de hakkımız yok. Çünkü, biz bu cinayetlerin çözülme noktasına geldiği "Susurluk sürecinde" görevimizi yapamadık. Böylece, devlet içinde yuvalanmış çetelerin tasfiye edilmemesi, yeni cinayetlere davetiye anlamına geldi. Bu noktada hiçbir yetkilinin, Ahmet Taner Kışlalı ve diğer faili meçhullerle ilgili açıklama yapması, ağlayıp sızlaması inandırıcı değildir. Burada da sorunun çözümü, faili meçhullere başından beri karşı çıkan insanların gücünden geçmektedir. Yoksa, kendi çıkarları için yıllardır aydınları kurban edenlerden medet ummak, gerçekçi değildir!

Bu "karamsar" dönemimizde çıkan sayımız, dosyasız. Bol araştırmalı. Biraz tarihli. Umarız, bir dahaki sayımıza kadar, anlamlı bir okuma/tartışma olanağı sunar. Bu yüzyılın son sayısı, Sağlık Çalışanlarının Sağlığı ile ilgili. Önümüzdeki yüzyıla ise, Sosyal Güvenlik ile girmeyi düşünüyoruz. Kendi geleceğimizi kendimiz kurabilirsek, önümüzdeki yüzyılın bir eşitlikler ve özgürlükler çağı olması mümkün, yoksa bizi bekliyor -eskiyi aratacak-barbarlıklar...